

BIËNNALE KIJKDUIN: INTERNAT

Glas ontmoet kunst en techniek

*'Coeur' (2,2 x 4,5 x 1,6 m),
werk van kunstenaar Udo
Zembok. Meerlaags
gelaagd en gesmolten
glas en staal. Foto: Udo
Zembok*

Van 2 tot en met 26 juni vindt de Biënnale Kijkduin plaats die de badplaats omdoopt tot een buitenmuseum voor glas-, licht- en natuurbeleving. Met de tentoonstelling 'Chemistry – Creating new Worlds' is de Biënnale opgenomen in de programmering van het Internationale Jaar van de Chemie. Maar niet alleen glas en kunst zijn in juni op een unieke manier met elkaar verbonden, tijdens het symposium 'Transparent vision – the Art and Science of Glass' op 10 juni ontmoeten wetenschap, techniek en bedrijfsleven elkaar.

INTERNATIONALE GLAS- EN LICHTKUNST AAN DE KUST

Kunst, wetenschap die ontmoeten bedrijfsleven

Onwennig en nieuwsgierig zoeken wij contact met ondernemers en werknemers van glasproducerende bedrijven', zegt Hanneke Besseling, directeur van de Stichting Biënnale Kijkduin. 'Dit jaar bestaat de Biënnale tien jaar en uitgaande van het thema chemie trachten wij verbindingen te leggen tussen glas-kunst, wetenschap, technologie en samenleving. Glas als materie en als materiaal wint terrein op vele gebieden en voor vele toepassingen. Met de Biënnale leggen we niet alleen de link tussen glas en kunst, maar proberen we ook de wetenschappelijke kennis op het gebied van vlakglas te koppelen aan de vele ontwikkelingen die plaats vinden in de glassector. Met het chemie-thema, het CO2-neutraal project, het schoolprogramma en het symposium willen we een bijdrage leveren aan de kennis- en talentontwikkeling van scholieren, studenten en volwassenen. In het lesdeel 'interactieve rondleiding' voor scholieren voor primair en voortgezet onderwijs wordt het project opgenomen met een speciaal spelelement. En ook tijdens de rondleidingen voor volwassenen krijgt het speciale aandacht.'

Expositie

De Biënnale is allereerst een vrij toegankelijke expositie in de bijzondere setting van de kust. Ruim twintig kunstenaars uit zeven landen exposeren op de boulevard, in de duinen en op het Delta-plein. Ook jonge designers krijgen de ruimte. Met het Internationale Jaar van de Chemie vragen de Verenigde Naties en Unesco wereldwijd aandacht voor de

chemische wetenschap die bijdraagt aan de verbetering van een leefbare, gezonde, veilige en duurzame maatschappij. In Kijkduin visualiseren kunstenaars de chemische denkwereld in actuele glas- en lichtinstallaties. Besseling: 'Toepasselijk, want glas en transparantie zijn onverbreekbaar met chemie verbonden. Glas is immers zelf de chemische verbinding van zand, kalk en soda. En in het bijzonder: zonder glazen kolven en reageerbuizen geen experimenten, geen helderheid in processen.'

De kunst- en designcollectie is monumentaal, kleurrijk en transparant. Enkele installaties zijn interactief; zij reageren op geluid, beweging en aanraking van de bezoekers. Bij de meeste werken ervaart men een zintuiglijke beleving. Direct bij aankomst op het plein staat de bezoeker oog in oog met de 'Cosmic Blue' van Tróndur Patursson. Binnentredend in de glazen iglo met bespiegelde vloer en plafond wordt de bezoeker opgenomen in de oneindigheid van heelal en oceanen. De blauwe iglo verlatend stapt men af op de 'Flower from the Universe' van Titia Ex. Zodra de bezoeker rond de bloem loopt, zet hij een golf van bewegende kleuren in gang. De zenuwcel in het hart van de lichtbloem herkent de kleuren van de kleding en brengt die over naar de ledlampjes van de zeven bloemblaadjes. Een spel voor jong en oud. Het vraagstuk van leven en sterven wordt op gevoelige wijze vorm gegeven door de Belgische kunstenaar Wouter Bolangier. Zijn menshoge 'Cellen' vormen een parade van langgerekte glazen zaadcellen die de

'Cosmic Blue', werk van kunstenaar Tróndur Patursson van beschilderd vlakglas met bespiegelde vloer en plafond (4 x 7 m). Foto: Tróndur Patursson

'Taste of chemical Wine', tafelzetting van voedselmutanten in Westlandse tuinbouwkas, boulevard Kijkduin, Ontwerp KNOL, 2010. Foto: Raf Gorissen

Vormgever Arnout Visser deelnemer aan de Biënnale Kijkduin aan het werk in een glasblazerij in Ajeto, Tsjechië. Foto: Arnout Visser

vitale levenskracht visualiseren. De breekbaarheid en transparantie van glas lenen zich bij uitstek om zijn geliefde thema's als relatie, leven en vergankelijkheid tot uitdrukking te brengen. Verderop komt de gloedrode 'Coeur' in het vizier. De bezoeker loopt tussen de twee glazen wanden door en ervaart >>

Symposium link tussen wetenschap en bedrijfsleven

Als onderdeel van de Biënnale Kijkduin 2011 wordt op 10 juni in het Gemeentemuseum Den Haag het symposium 'Transparent vision – the Art and Science of Glass' georganiseerd. Leidende, internationale kopstukken uit de wereld van de glaskunst, glaswetenschappen, glasdesign, glasarchitectuur en de glasindustrie ontmoeten de deelnemers en geven in totaal tien lezingen.

Tijdens het symposium delen zij hun ervaring en kennis met studenten van kunstacademies en universiteiten, afkomstig uit diverse Europese landen. Met korte presentaties in woord en beeld laten zij hun licht schijnen op vernieuwende concepten, nieuwe ontwikkelingen en laatste trends als duurzaamheid, milieuprestatie en hergebruik. Zij bespreken nieuwe applicaties en technieken en kijken naar glas als grondstof, werkstof, imitatiemateriaal, bouw- en constructiemateriaal, isolatiemateriaal, verpakkingsmateriaal en medisch materiaal. Ook wordt glas belicht als kunstenaarsmedium zoals het zich vanaf begin 19e eeuw ontwikkelde, met glassoorten die worden onderscheiden naar samenstelling, eigenschappen en verschijningsvormen.

Glas en chemie

Glas heeft sinds de 14de eeuw v. Chr. haar bestaan te danken aan de chemie. De puurheid, helderheid en kwaliteiten van glas zijn altijd afhankelijk geweest van onderzoek en kennis; zoals eerst van de alchemist, later de chemicus. De hedendaagse glastoepassingen zijn mogelijk dankzij de door de chemie ont-

wikkelde nieuwe eigenschappen van nieuwe glassoorten, zoals het optische glas, speciaalglas, composieten, metamateriaal en hybriden.

Het doel van het symposium is om de banden tussen de vakgebieden kunst, wetenschap en industrie aan te halen en om studenten en docenten de mogelijkheid te bieden contact te leggen met leidende figuren van kunstacademies, glasproducerende bedrijven en universiteiten uit Delft, Lissabon, Hasselt, Sunderland (UK) en Zlin (Tsjechië). In een omgeving van debat en dialoog onderzoeken zij de mogelijkheden van grensoverschrijdende disciplines en inspireren zij elkaar tot product- en materiaalontwikkeling die gezondheid, welvaart, comfort en veiligheid brengt, ook voor de generaties na ons, aldus de organisatie.

Impuls geven

Het symposium is een vervolg op het driedaagse symposium 'Scratching the Surface - Matters of Perception' dat in 2009 georganiseerd werd door de Glasafdeling van de Gerrit Rietveld Academie. Beide congressen beogen verbanden te leggen tussen kunst, wetenschap en

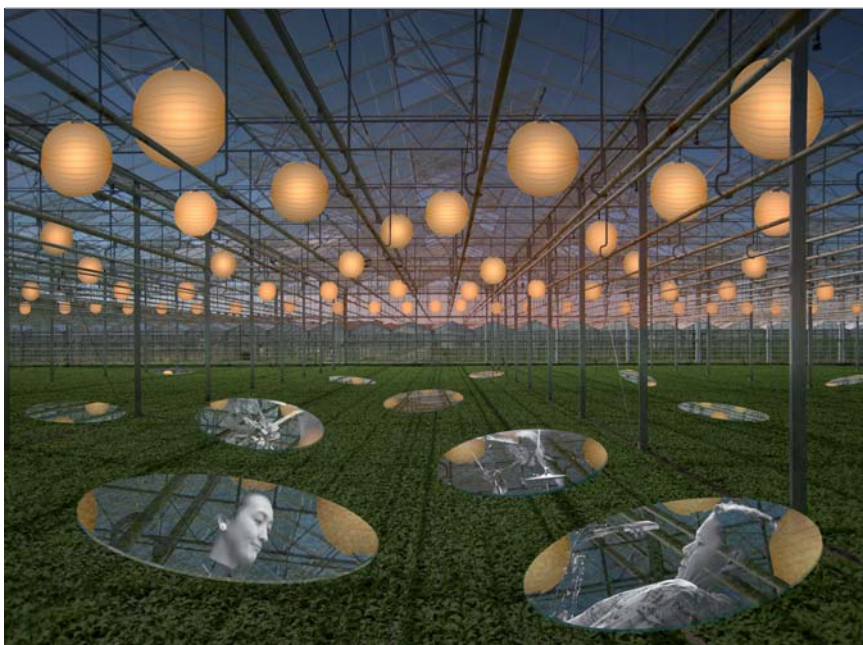
samenleving, maar ook willen zij een impuls geven aan het streven naar excellentie binnen de verschillende universiteiten en kunstacademies in Europa.

'Transparent vision – the Art and Science of Glass' is een initiatief van de Stichting Biënnale Kijkduin, Angela van der Burght (curator van de Biënnale), Caroline Prisse (hoofd Glasafdeling Gerrit Rietveld Kunstacademie in Amsterdam) en Prof. dr. ir. Mick Eekhout, (Faculteit Architectuur TU Delft en directeur Octatube). Het symposium is mogelijk gemaakt dankzij de financiële steun van onder andere het Fonds BKVB, de Gerrit Rietveld Academie, het Gemeentemuseum Den Haag en de Vereniging van Vrienden van Modern Glas. Deelnamekosten zijn 90 euro (ex BTW), lezers van Glas in Beeld krijgen 10 euro korting. Lees meer over de aanbieding elders in deze uitgave.

Meer informatie: mail naar symposium@biennalekijkduin.nl of kijk op www.biennalekijkduin.nl

› Glas ontmoet kunst, wetenschap en techniek ontmoeten bedrijfsleven

*Ballade van de rijzende Zon, muziek-, zang- en glasperformance in Westlandse radijskas.
Foto: Jan Doms, Chika Watanabe, assembly: Philip van Boxel*

dicht op de huid de licht- en kleurwerking van versmolten glas, pigmenten en mineralen. Een creatie van de Franse kunstenaar Udo Zembok. Aan het eind van de boulevard wacht een ander fenomeen, het 'KijkLab' van Arnout Visser. Het laboratorium met acht glazen ballen komt in actie na één kneep in de handpomp en biedt een kleurrijk beeld van borrelende luchtballen en rondpompvloeistoffen. Vier meesterblazers uit Ajeto in Tsjechië werkten mee aan deze 'kijksensatie'.

CO₂-neutraal Project

Na zonsondergang worden de glaskunstwerken aangelicht met LED-lampen. De benodigde stroom, samen met die voor de interactieve (licht-)installaties, wordt opgewekt met zonnereflectoren. Deze zonnepanelen krijgen een prominente en attractieve opstelling op het 'ecoduin' langs de Biennale wandelboulevard, waarmee het onderwerp 'groene energie' onderdeel wordt van het educatieve

school- en publieksprogramma. Het CO₂-neutraal Project creëert meerwaarde omdat het gerealiseerd zal worden in samenwerking met onderzoekers en studenten die gespecialiseerd zijn op het gebied van glas en solar. Ook sluit het aan op de doelstelling 'talentontwikkeling voor studenten' van het Biennale Symposium 'Transparent vision – the Art and Science of Glass' (zie het aparte artikel). Coördinator van het CO₂-neutrale project is ing. Paul Bastiaenen, directeur van Vindico Surface Technologies.

Ballade

Op 8 en 10 juni vindt in een tuinbouwkas in Monster de 'Ballade van de rijzende Zon' plaats, een voorstelling waar zang, muziek, beweging, film, glas en glaspercussies versmelten tot een unieke mise-en-scène. De Japanse zangeres Yuka Kawabe brengt negen liederen ten gehore, onder andere samen met het Westlands zangkoor. Het instrumentale

Curatoren en organisatie

De kunstwerken en installaties zijn geselecteerd door curatoren Angela van der Burght (hoofdredacteur glasmagazine Fjoezz) en Hanneke Besseling (directeur Stichting Biennale Kijkduin). De organisatie is in handen van Stichting Biennale Kijkduin. In 2011 viert de Biennale haar tienjarig bestaan en opent koningin Beatrix op 1 juni deze zesde editie. Reeds vanaf 2001 is de kust van Kijkduin de thuisbasis voor de internationale kunstmanifestatie. Editie 2007 werd eveneens door de koningin geopend.

gedeelte wordt vorm gegeven door het Paul van Kemenade Quintet en glasdrummer Ries Doms. Door het dynamische gebruik van glas, licht, beeld en geluid werkt de chemie volop en lijkt de glazen kas soms letterlijk in beweging te komen. De voorstelling eindigt met een samenzijn waar ook de kunstenaars en artiesten aan deelnemen. De regie is in handen van kunstenaar Jan Doms.

Meer informatie:

www.biennalekijkduin.nl

Uit collectie van tien 'Virussen', 'Swine Flu', een glasgeblazen object (25 x 18 cm) van kunstenaar Luke Jerram. Foto: Luke Jerram

